

qual fou coordinador, a part de recollir, en més de cent pàgines, els exemples catalans amb text llatí, versió francesa i comentari, apte per a ambients universitaris i de recerca.

És membre corresponent de l'Institut d'Estudis Catalans des del 16 de desembre de 1996.

Georges Fabre

Nat a Tarba (Gascunya) el 1939. La seva família és originària de Ribesaltes.

Cursà els estudis superiors a Bordeus, on defensà la seva tesi de doctor d'Estat el 1977. Actualment, és professor d'història romana a la Universitat de Pau i president de l'associació francesa de professors d'aquesta matèria.

El seu terreny fort d'estudi i de recerca científica ha estat sempre el món romà. La temàtica del seu interès s'estén als aspectes històrics i arqueològics dels països de l'arc occidental de la Mediterrània; és a dir, les províncies romanes d'Aquitània (Guiena), de Provença i Narbonesa i, en particular, les de la península Ibèrica, amb les d'Hispania, de Lusitània i de Gallècia. Especialment, però, s'ha dedicat a la província Tarraconense.

Molts dels seus llibres i articles tracten de temes d'història social, de demografia i de prosopografia, sobretot dels esclaus i dels lliberts des de l'època republicana. La seva recerca sobre els Pirineus en general a l'època imperial, especialment la seva *Carta arqueològica* de la regió, són elements de referència obligada per als nostres estudiosos.

Per fer-nos càrrec de la importància que ha donat a les inscripcions romanes de Catalunya, citarem les ciutats i les comarques estudiades i de les quals ha editat l'epigrafia. Després de publicar —sovint en col·laboració amb investigadors nostres— les inscripcions de Terrassa, Rubí i Sabadell, treballà una síntesi sobre la religiositat romana del Vallès. Vingueren després les inscripcions del Maresme; especialment, insistí en les de Mataró. Ha fet incursions a Igualada, capital de l'Anoia, i als epígrafs romans del pont del Diable de Martorell. També ha estudiat les inscripcions del Bages i les d'Isona.

El seu esforç més important, però, ha estat reunir en tres volums les *Inscriptions romaines de la Catalogne*. Aquests volums han estat treballats juntament amb Marc Mayer i Isabel Rodà i s'han publicat en col·laboració amb l'Institut. El volum I comprèn les inscripcions de Barcelona fora ciutat; el II, les de Lleida, i el III, les de Girona. El volum IV, referent a les de Barcelona ciutat, es troba en curs de publicació. En aquesta obra, Fabre ha distingit les inscripcions autèntiques de les falsificacions i ha separat també les que han vingut a Catalunya des de fora.

Tot aquest treball s'ha de considerar preparatori de la nova edició monumental del *Corpus Inscriptionum Latinarum*, preparada per l'Acadèmia de Berlín i feta sota el patronatge de la Unió Acadèmica Internacional, que ha dedicat el fascicle XIV del volum II a les inscripcions de la Hispània Tarraconense. L'edició d'aquesta obra, en la qual col·labora Fabre, començà a sortir el 1995.

És membre corresponent de l'Institut d'Estudis Catalans des del 16 de desembre de 1996.

Olimpio Musso

Nat a Casale Monferrato (Piemont) el 1941.

Doctor en lletres clàssiques (1964). Ha estat professor de filologia grega i llatina i de dramaturgia clàssica a les universitats de Pavia, Florència, Munic i Barcelona. És professor d'història del teatre grec i llatí a la Universitat de Florència des de l'any 1992. Ha estat agregat cultural a Munic (1979-1982) i a Barcelona (1982-1992).

És autor de més d'un centenar de treballs científics en diversos camps, sobretot de l'antiguitat clàssica: literatura grega i llatina, epigrafia, papirologia, arqueologia, numismàtica i història del teatre antic i modern. Especialment, ha estudiat i publicat uns papirs fragmentaris de *Callímac* i d'*Apolloni Rodi* descoberts a Montserrat. Ha editat i comentat un

plom grec d'Empúries, i s'ha ocupat d'epígrafs ibèrics, etruscs i llatins de Tossa de Mar i de Tarragona. S'ha preocupat del cèlebre *Anònim enamorat*, manuscrit de Ripoll del segle XII, i té també un assaig recent sobre el *Curial e Güelfa*, acompanyat d'un estudi sobre les terres de Montferriat en el segle XIV, lloc i temps imaginaris en què l'autor anònim situà les aventures dels amants.

A més d'interessar-se pels orígens i per la història de la guitarra, sobretot fins a l'època de Ferran Sorts, el seu interès pel teatre clàssic motivà que fos sol·licitat per al muntatge de l'òpera de Josep Soler *Èdip i Jocasta*, inspirada en l'obra de Sèneca i representada al Liceu de Barcelona el 1986. El mateix any, enllestí la versió italiana de l'*Antígona* de Salvador Espriu, emesa per la RAI, amb grans elogis, i editada a Palerm el 1988.

Mentre residí a Barcelona com a adjunt de l'Institut Italià de Cultura, en dirigí la Secció d'Estudis Històrics, que aleshores adoptà el nom d'Alberto Bóscolo. Des d'aquest lloc, contribuí decisivament a l'organització d'uns vint-i-cinc congressos; col·loquis, taules rodones, conferències i altres manifestacions sobre temes catalans. També prestà ajuda per als viatges i per a les estades de professors i d'estudiants nostres fora de Catalunya per tal d'assistir a reunions científiques, amb el propòsit d'estrènyer els lligams, especialment entre erudits catalans i italians. Des del 1990, i sota la seva direcció, l'esmentada Secció publica uns «Quaderni di Studi Storici» amb interessants monografies breus.

És membre corresponent de l'Institut d'Estudis Catalans des del 16 de desembre de 1996.